2025/891

2025 5 21

Pagal tarptautinę viešąją teisę, juridinę galią turi tik JT EEK tekstų originalai. Šios taisyklės statusas ir įsigaliojimo data turėtų būti tikrinami pagal paskutinę statusą nurodančio JT EEK dokumento TRANS/WP.29/343 versiją, kurią galima rasti https://unece.org/status-1958-agreement-and-annexed-regulations

JT taisyklė Nr. 125 „Motorinių transporto priemonių suvienodintos patvirtinimo nuostatos atsižvelgiant į motorinės transporto priemonės vairuotojo priekinio regėjimo lauką“ [2025/891]

Įtrauktas visas galiojantis tekstas, įskaitant:

03 serijos pakeitimus. Įsigaliojimo data: 2025 m. gegužės 17 d.

Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai. Autentiški ir teisiškai privalomi tekstai:

ECE/TRANS/WP.29/2016/15
ECE/TRANS/WP.29/2021/22
ECE/TRANS/WP.29/2021/100
ECE/TRANS/WP.29/2022/24
ECE/TRANS/WP.29/2022/122
ECE/TRANS/WP.29/2023/22 (su pakeitimais, padarytais ataskaitos ECE/TRANS/WP.29/1171 92 punktu)
ECE/TRANS/WP.29/2024/97

TURINYS

Taisyklė

1. Taikymo sritis
2. Šioje taisyklėje vartojamų sąvokų apibrėžtys
3. Patvirtinimo paraiška
4. Patvirtinimas
5. Specifikacijos
6. Bandymų tvarka
7. Transporto priemonės tipo pakeitimas ir patvirtinimo išplėtimas
8. Gamybos atitiktis
9. Sankcijos už gamybos neatitiktį
10. Visiškas gamybos nutraukimas
11. Už patvirtinimo bandymus atsakingų techninių tarnybų ir tipo patvirtinimo institucijų pavadinimai bei adresai
12. Pereinamojo laikotarpio nuostatos

Priedai

1 Pranešimas
2 Patvirtinimo žymenų išdėstymas
3 Motorinių transporto priemonių sėdimųjų vietų H taško ir tikrojo liemens kampo nustatymo procedūra
1 priedėlis. Erdvinio įrenginio H taškui nustatyti aprašymas (3-D H įrenginys)
2 priedėlis. Trimatė atskaitos sistema
3 priedėlis. Sėdimųjų vietų atskaitos duomenys
4 Pirminių transporto priemonės atskaitos žymenų ir trimačio koordinačių tinklelio matmenų santykių nustatymo metodas
Priedėlis

1. Taikymo sritis

1.1. Ši JT taisyklė taikoma priekiniam M_1 ir N_1 kategorijų transporto priemonių vairuotojų 180° regėjimo laukui ([1]).

1.2. Jos tikslas – užtikrinti pakankamą regėjimo lauką, kai priekinis stiklas ir kiti įstiklintieji paviršiai yra sausi ir švarūs.

1.3. Šios JT taisyklės reikalavimai parengti taip, kad jie būtų taikomi M_1 ir N_1 kategorijų transporto priemonėms, kuriose vairuotojas sėdi kairėje pusėje. M_1 ir N_1 kategorijų transporto priemonėms, kuriose vairuotojas sėdi dešinėje pusėje, šie reikalavimai taikomi tam tikrais atvejais taikant priešingus kriterijus.

2. Šioje taisyklėje vartojamų sąvokų apibrėžtys

2.1. Transporto priemonės tipo patvirtinimas – visa procedūra, kurią taikydama susitarimo susitariančioji šalis patvirtina, kad transporto priemonės tipas atitinka šios taisyklės techninius reikalavimus.

2.2. Transporto priemonės tipas atsižvelgiant į regėjimo lauką – transporto priemonės, kurių nesiskiria šios pagrindinės savybės:

2.2.1. išorinės ir vidinės 1 punkte apibrėžto ploto formos ir įtaisai, kurie gali turėti įtakos matomumui, ir

2.2.2. priekinio stiklo forma ir matmenys bei jo įstatymo priemonės.

2.3. Trimatis koordinačių tinklelis – iš X–Z vertikalios išilginės plokštumos, X–Y horizontalios plokštumos ir Y–Z skersinės vertikaliosios plokštumos sudaryta atskaitos sistema; tinklelis taikomas skaičiuojamųjų taškų padėties brėžinyje ir tikrosios tų taškų padėties transporto priemonėje atstumų santykiui nustatyti. Transporto priemonės pastatymo tvarka, atsižvelgiant į koordinačių tinklelį, nustatyta Bendrojo nutarimo Nr. 1 (M.R.1) 6 priedėlyje ([2]); visos pagal nulinį atskaitos tašką nurodytos koordinatės nustatomos atsižvelgiant į eksploatuoti parengtą transporto priemonę prie jos masės pridedant priekinėje sėdynėje sėdinčio keleivio masę, t. y. 75 kg ± 1 %.

2.3.1. Su leidžiančią transporto priemonės važiuoklės prošvaisą reguliuoti pakabos sistemą turinčiomis transporto priemonėmis bandymas atliekamas taikant įprastas eksploatavimo sąlygas, kurias yra nurodęs transporto priemonės gamintojas.

2.4. Pirminiai atskaitos žymenys – angos, paviršiai, žymenys ir tapatumo ženklai ant transporto priemonės kėbulo. Taikomo atskaitos žymens tipą ir kiekvieno žymens padėtį, atsižvelgiant į trimačio koordinačių tinklelio X, Y ir Z koordinates ir skaičiuojamąją bazinę plokštumą, nurodo transporto priemonės gamintojas. Tie žymenys surenkant kėbulą gali būti kėbulo kontroliniai taškai.

2.5. Sėdynės atlošo polinkio kampas – Bendrojo nutarimo Nr. 1 (M.R.1) 6 priedėlio 1.2.6 arba 1.2.7 punkte apibrėžtas kampas.

2.6. Tikrasis sėdynės atlošo kampas – M.R.1 6 priedėlio 1.2.6 punkte apibrėžtas kampas.

2.7. Projektinis sėdynės atlošo kampas – M.R.1 6 priedėlio 1.2.7 punkte apibrėžtas kampas.

([1]) Kaip apibrėžta Suvestinėje rezoliucijoje dėl transporto priemonių konstrukcijos (R.E.3) (dokumentas ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.6, 2 punktas), https://unece.org/transport/vehicle-regulations/wp29/resolutions.

([2]) Bendrojo nutarimo Nr. 1 (M.R.1) 6 priedėlis (dokumentas ECE/TRANS/WP.29/1101/Amend.5); žr. https://unece.org/transport/vehicle-regulations/wp29/resolutions.

2.8. V taškai – keleiviui salone skirtos vietos taškai, kurie nustatomi kaip vertikalių išilginių plokštumų, kertančių tolimiausius priekinėje sėdynėje numatytus sėdinčio keleivio užimamų padėčių centrus, funkcija ir atsižvelgiant į R tašką bei projektinį sėdynės atlošo polinkio kampą ir kurie taikomi patikrinti, ar laikomasi regėjimo lauko reikalavimų.

2.9. R taškas arba sėdynės atskaitos taškas – M.R.1 6 priedėlio 1.2.4 punkte apibrėžtas taškas.

2.10. H taškas – M.R.1 6 priedėlio 1.2.3 punkte apibrėžtas taškas.

2.11. Priekinio stiklo nulinės atskaitos taškai – priekinio stiklo taškai, kuriuose jį kerta iš V taškų išeinančios ir išorinį priekinio stiklo paviršių kertančios linijos.

2.12. Šarvuotoji transporto priemonė – transporto priemonė, skirta vežamiems keleiviams ir (arba) kroviniams apsaugoti ir atitinkanti šarvinės dangos apsaugos nuo kulkų reikalavimus.

2.13. Skaidrusis plotas – priekinio transporto priemonės stiklo arba kito įstiklintojo paviršiaus plotas, kurio šviesos pralaidumo koeficientas, išmatuotas stačiu kampu į tą paviršių, yra ne mažesnis kaip 70 %. Jei tai šarvuotosios transporto priemonės, šviesos pralaidumo koeficientas yra ne mažesnis kaip 60 %.

2.14. P taškai – taškai, apie kuriuos sukasi vairuotojo galva, kai jis horizontalioje plokštumoje žiūri į akių lygyje esančius objektus.

2.15. E taškai – su vairuotojo akių centrais sutampantys taškai, kurie taikomi nustatyti, kokiu mastu A šoniniai statramsčiai užstoja regėjimo lauką.

2.16. A šoninis statramstis – bet kokia stogo atrama, kuriai priskiriami prie tos atramos pritvirtinti arba greta jos esantys nepermatomi komponentai, pvz., apdarinė priekinio stiklo juosta ir durų rėmai, esantys prieš skersinę vertikaliąją plokštumą, kuri yra 68 mm prieš V taškus.

2.17. Horizontalaus sėdynės reguliavimo intervalas – įprastų transporto priemonę vairuojančio vairuotojo padėčių, kurias yra numatęs transporto priemonės gamintojas, kad vairuotojo sėdynę būtų galima reguliuoti X ašyje (žr. 2.3 punktą), visuma.

2.18. Padidintas sėdynės reguliavimo intervalas – transporto priemonės gamintojo numatytas sėdynės reguliavimo X ašyje (žr. 2.3 punktą) intervalas, kuris viršija 2.17 punkte nurodytą įprastą transporto priemonę vairuojančio vairuotojo padėčių intervalą ir kuris taikomas sėdynes pertvarkant į lovas arba palengvinant lipimą į transporto priemonę.

2.19. Kliūtis – regėjimo lauke esantys fiziniai objektai ar trukdžiai, mažinantys pralaidumo šviesai suvokimą, išskyrus išsklaidytąją šviesą, pvz., atspindžius nuo transporto priemonės salono ar saulės šviesos spindesį.

2.20. Regėjimo lauko pagelbiklis – ant transporto priemonės priekinio stiklo ar kito stiklinio paviršiaus rodoma vaizdinė informacija, gerinanti vairuotojo informuotumą.

3. Patvirtinimo paraiška

3.1. Transporto priemonės tipo, atsižvelgiant į vairuotojo matymo lauką, patvirtinimo paraišką teikia transporto priemonės gamintojas arba jo įgaliotas atstovas.

3.2. Kartu su ja pateikiami trys toliau nurodomų dokumentų egzemplioriai ir šie duomenys:

3.2.1. transporto priemonės tipo aprašymas, atsižvelgiant į 2.2 punkte paminėtus dalykus, ir brėžiniai pagal mastelį bei keleivių salono nuotraukos arba erdvinis jo vaizdas. Turi būti nurodyti transporto priemonės tipo identifikavimo numeriai ir (arba) simboliai ir

3.2.2. pakankamai išsamūs duomenys apie pirminius atskaitos žymenis, kad juos būtų galima lengvai atpažinti ir patikrinti jų padėtį, atsižvelgiant į kitus žymenis ir R tašką.

3.3. Patvirtinimo bandymus atliekančiai techninei tarnybai pateikiama tvirtintiną transporto priemonės tipą atitinkanti transporto priemonė.

4. Patvirtinimas

4.1. Jeigu pagal šią taisyklę patvirtinti pateikta atitinkamo tipo transporto priemonė atitinka 5 dalies reikalavimus, ta transporto priemonė patvirtinama.

4.2. Kiekvienam patvirtintam tipui suteikiamas patvirtinimo numeris. Pirmaisiais dviem skaitmenimis (šiuo metu taisyklės redakcija žymima 01) nurodoma pakeitimų, į kuriuos įtraukti patvirtinant tipą padaryti naujausi ir svarbiausi taisyklės techniniai pakeitimai, serija. Ta pati susitariančioji šalis negali suteikti to paties numerio tam pačiam transporto priemonių, kuriose įrengtas kito tipo regėjimo laukas, tipui arba kitam transporto priemonių tipui.

4.3. Apie patvirtinimą, nepatvirtinimą arba patvirtinimo panaikinimą pagal šią taisyklę pranešama šią taisyklę taikančioms Susitarimo šalims naudojant 1 priede pateikto pavyzdžio formą ir pateikiant nuotraukas ir (arba) pareiškėjo pateiktus brėžinius – jie turi būti tinkamo mastelio, ne didesni kaip A4 formato (210 × 297 mm) arba sulankstyti taip, kad būtų tokio formato.

4.4. Prie kiekvienos transporto priemonės, atitinkančios pagal šią taisyklę patvirtintą transporto priemonių tipą, aiškiai matomoje ir lengvai prieinamoje vietoje, nurodytoje patvirtinimo formoje, pritvirtinamas 2 priede pateikto pavyzdžio tarptautinis patvirtinimo žymuo, kurį sudaro:

4.4.1. apskritimas, kuriame įrašyta raidė E ir tipą patvirtinusios šalies skiriamasis numeris ([3]);

4.4.2. į dešinę nuo 4.4.1 punkte nurodyto apskritimo – šios taisyklės numeris, toliau raidė R, brūkšnelis ir patvirtinimo numeris.

4.5. Jeigu transporto priemonė šalyje, patvirtinusioje tipą pagal šią taisyklę, atitinka transporto priemonės tipą, patvirtintą pagal vieną ar kelias kitas prie Susitarimo pridėtas taisykles, 4.4.1 punkte nurodyto simbolio kartoti nereikia; tokiu atveju taisyklės bei patvirtinimo numeriai, taip pat papildomi simboliai pateikiami stulpeliais 4.4.1 punkte nurodyto simbolio dešinėje.

4.6. Patvirtinimo žymuo turi būti aiškiai įskaitomas ir nenutrinamas.

4.7. Patvirtinimo žymuo pateikiamas greta arba ant transporto priemonės duomenų plokštelės.

5. Specifikacijos

5.1. Vairuotojo regėjimo laukas.

5.1.1. Skaidriajame priekinio stiklo plote turi būti bent priekinio stiklo nulinės atskaitos taškai (žr. 4 priedo priedėlio 1 paveikslą):

([3]) 1958 m. Susitarimo šalių skiriamieji numeriai nurodyti Suvestinės rezoliucijos dėl transporto priemonių konstrukcijos (R.E.3) 3 priede, dokumentas ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.6/Amend.3, 3 priedas, https://unece.org/transport/standards/transport/vehicle-regulations-wp29/resolutions.

5.1.1.1. priešais V_1 ir 17° į kairę esantis horizontalus nulinės atskaitos taškas (žr. 4 priedo priedėlio 1 paveikslą);

5.1.1.2. viršutinis vertikalus nulinės atskaitos taškas priešais V_1 ir 7° virš horizontalės;

5.1.1.3. apatinis vertikalus nulinės atskaitos taškas priešais V_2 ir 5° žemiau horizontalės;

5.1.1.4. siekiant patikrinti, ar kita priekinio stiklo pusė atitinka priekinio regėjimo lauko reikalavimus, atsižvelgiant į vidurinę išilginę transporto priemonės plokštumą, nustatomi 3 papildomi nulinės atskaitos taškai, kurie yra simetriški 5.1.1.1–5.1.1.3 punktuose apibrėžtiems taškams.

5.1.2. Kiekvienu priekiniu A statramsčiu užstojama regėjimo kampo dalis, nurodyta 5.1.2.1 punkte, neturi būti didesnė kaip 6° (žr. 4 priedo priedėlio 3 paveikslą). Šarvuotųjų transporto priemonių atveju ta kampo dalis neturi viršyti 10°.

Keleivio pusėje A statramsčiu užstojamos regėjimo kampo dalies, nurodytos 5.1.2.1.2 punkte, nustatyti nereikia, jei abu statramsčiai transporto priemonės išilginės vertikaliosios simetrijos plokštumos atžvilgiu yra išdėstyti simetriškai.

5.1.2.1. Kiekvienu A statramsčiu užstojama regėjimo kampo dalis matuojama perkeliant į horizontaliąją plokštumą tokius du horizontalius pjūvius:

1 dalis: nuo Pm taško, esančio 5.3.1.1 punkte apibrėžtoje vietoje, braižoma plokštuma, sudaranti 2° kampą į viršų nuo horizontalios plokštumos, kertančios Pm tašką. Pradedant nuo tolimiausio A statramsčio ir pasvirusios plokštumos sankirtos taško nustatomas horizontalus A statramsčio pjūvis (žr. 4 priedo priedėlio 2 paveikslą);

2 dalis: kartojama ta pati tvarka, tik naudojama plokštuma, sudaranti 5° kampą žemyn nuo horizontalios plokštumos, kertančios Pm tašką (žr. 4 priedo priedėlio 2 paveikslą).

5.1.2.1.1. Vairuotojo pusėje A statramsčiu užstojama regėjimo kampo dalis – kampas, kurį horizontalioje projekcijoje sudaro E_2 taške prasidedanti linija, lygiagreti liestinei, jungiančiai E_1 tašką su S_2 pjūvio išoriniu kraštu, ir liestinė, jungianti E_2 tašką su S_1 pjūvio vidiniu kraštu (žr. 4 priedo priedėlio 3 paveikslą).

5.1.2.1.2. Keleivio pusėje A statramsčiu užstojama regėjimo kampo dalis – kampas, kurį horizontalioje projekcijoje sudaro liestinė, jungianti E_3 tašką su S_1 pjūvio vidiniu kraštu, ir E_3 taške prasidedanti linija, lygiagreti liestinei, jungiančiai E_4 tašką su S_2 pjūvio išoriniu kraštu (žr. 4 priedo priedėlio 3 paveikslą).

5.1.2.2. Jokia transporto priemonė negali turėti daugiau kaip dviejų priekinių A statramsčių.

5.1.3 Išskyrus 5.1.3.3, 5.1.3.4 ar 5.1.3.5 punktuose numatytus atvejus, priekiniame 180° vairuotojo regėjimo lauke, žemiau horizontalios V_1 tašką kertančios plokštumos ir virš trijų V2 tašką kertančių plokštumų, iš kurių viena plokštuma yra statmena X–Z plokštumai ir turi 4° nuolydį į priekį horizontalės atžvilgiu, o kitos dvi plokštumos yra statmenos Y–Z plokštumai ir turi 4° nuolydį į priekį horizontalės atžvilgiu, negali būti jokių kliūčių, išskyrus dėl priekinių A statramsčių, stacionarių arba pakreipiamųjų vėdinimo angų ar šoninio lango skiriamųjų juostų, išorinių radijo antenų, netiesioginio matymo įtaisų, apimančių privalomąjį netiesioginio matymo lauką, ir priekinio stiklo valytuvų regėjimo lauke atsirandančias kliūtis (žr. 4 priedo priedėlio 4 paveikslą).

Regėjimo lauko kliūtimis nelaikomi:

a) įtvirtinti arba įspausti „radijo antenų“ laidininkai, kurie yra ne platesni kaip:

i) įtvirtinti laidininkai: 0,5 mm;

ii) įspausti laidininkai: 1,0 mm. Šie „radijo antenų“ laidininkai nekerta A zonos. Tačiau trys „radijo antenų“ laidininkai gali kirsti A zoną, jei jų plotis yra ne didesnis kaip 0,5 mm.

b) A zonoje esantys šių matmenų „atitirpdantys / aprasojimą pašalinantys“ laidininkai (paprastai zigzago arba sinusoidės formos):

i) didžiausias matomas plotis: 0,030 mm;

ii) didžiausias laidininko tankis:

a) vertikalių laidininkų: 8/cm;

b) horizontalių laidininkų: 5/cm.

5.1.3.1. Jei tai kameros ir monitoriaus įtaisai, 5.1.3 punkte nurodytos išimtys taikomos kameroms, įskaitant transporto priemonės išorėje tvirtinamus jų laikiklius ir korpusus. I klasės galinio vaizdo veidrodį pakeičiančiai kameros ir monitoriaus sistemai turi būti taikoma tokia pati išimtis.

5.1.3.2. Jei transporto priemonėse sumontuoti standartiniai patvirtinti galinio vaizdo veidrodžiai, pasirinktinai pakeičiami kameros ir monitoriaus įtaisais, 5.1.3 punkto išimtys taip pat taikomos monitoriams, jeigu ([4]):

a) jų užstojama tiesioginio matymo lauko dalis neviršija atitinkamo išorinio galinio vaizdo veidrodžio, įskaitant jo korpusą ir laikiklį, užstojamos šio lauko dalies ir

b) monitoriaus padėtis yra kuo arčiau galinio vaizdo veidrodžio, kurį jis pakeičia, padėties.

5.1.3.3. Leidžiama, kad vairaratis ir vairaračio viduje esantis prietaisų skydas trukdytų regėjimo laukui, jeigu V_2 tašką kertanti X–Z plokštumai statmena ir aukščiausią ratlankio dalį liečianti plokštuma yra bent 1° pakrypusi žemiau horizontalės.

Jeigu vairaratis reguliuojamas, jis nustatomas įprastoje padėtyje, kurią yra nurodęs gamintojas, arba, jeigu vairaračio padėtis nenurodyta, jis nustatomas vidurinėje padėtyje, atsižvelgiant į vairaračio reguliavimo diapazono (-ų) ribas.

5.1.3.4. Kliūtis tarp V2 tašką kertančios ir bent 1° pakrypusios žemiau horizontalės plokštumos ir V_2 tašką kertančios bei 4° pakrypusios žemiau horizontalės plokštumos gali būti, jeigu pradedant nuo V2 taško šios kliūties kūgio formos projekcija S plote, apibrėžtame 5.1.3.4.1 punkte, nėra didesnė kaip 20 % šio ploto. Jeigu yra regėjimo lauko pagelbiklis, įvertinamos visos galimos regėjimo kliūtys S plote, kurias sukelia neskaidrieji pikseliai, apibrėžti JT taisyklės Nr. 176 su 00 serijos pakeitimais 2.19 punkte.

5.1.3.4.1. S plotas (žr. 4 priedo priedėlio 7 paveikslą) – stačiakampis vertikalus plotas plokštumoje, statmenoje X koordinatei, 1 500 mm atstumu priešais V_2 tašką. Viršutinį S ploto kraštą apibrėžia V_2 tašką kertanti plokštuma, 1° pakrypusi į priekį žemiau horizontalės. Apatinį S ploto kraštą apibrėžia V_2 tašką kertanti plokštuma, 4° pakrypusi į priekį žemiau horizontalės. S ploto kairysis ir dešinysis kraštai yra vertikalūs ir juos formuoja susikirtusios 5.1.3 punkte nurodytų trijų plokštumų, kurios pakrypusios 4°, linijos.

5.1.3.4.2. Jeigu priekinis langas už V_2 taško išsikiša 1 500 mm, atstumą tarp S ploto ir V_2 taško galima atitinkamai padidinti.

5.1.3.5. 5.1.1 punkte apibrėžtą skaidrųjį regėjimo lauką gali dengti JT taisyklės Nr. 176 reikalavimus atitinkančio regėjimo lauko pagelbiklio informacija.

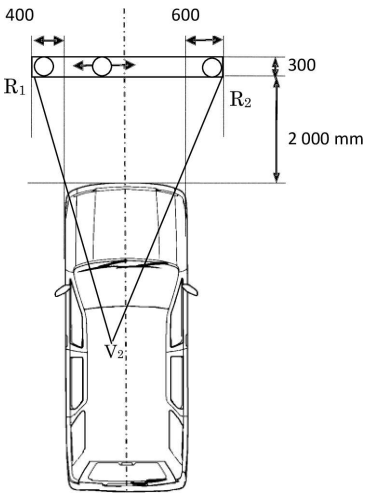
([4]) Žr. ataskaitos ECE/TRANS/WP.29/GRSG/88 46 punktą dėl šio punkto taikymo laikotarpio.

5.1.4. Jeigu V_2 taškas yra aukščiau kaip 1 650 mm virš žemės paviršiaus, turi būti laikomasi šių reikalavimų:

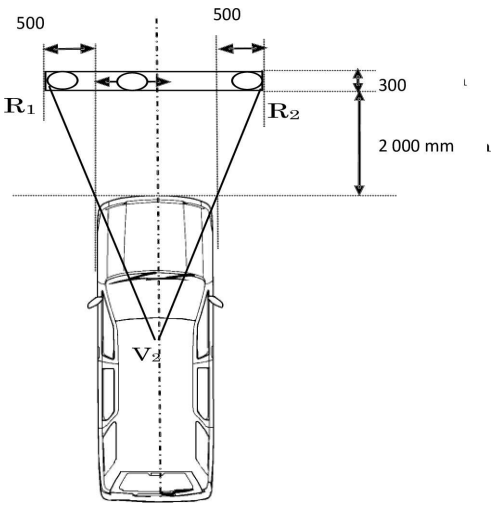
1 200 mm aukščio ir 300 mm skersmens cilindro formos objektas, kai jis yra erdvėje, apibrėžtoje 2 000 mm priešais transporto priemonę esančia vertikaliąja plokštuma, 2 300 m priešais transporto priemonę esančia vertikaliąja plokštuma, 400 mm nuo transporto priemonės vairuotojo pusės esančia vertikaliąja plokštuma ir 600 mm nuo transporto priemonės priešingos pusės esančia vertikaliąja plokštuma, turi būti bent iš dalies matomas, jeigu žvelgiama tiesiogiai iš V_2 taško (žr. 1 paveikslą), nepaisant to, kur objektas yra minėtoje erdvėje, išskyrus tuos atvejus, kai jis nėra matomas dėl aklinosios (-ųjų) zonos (-ų), kurią (-ias) sukuria priekiniai A statramsčiai, priekinio stiklo valytuvai ar vairaratis.

Jeigu vairuotojo sėdynė yra centrinėje transporto priemonės vairavimo padėtyje, 1 200 mm aukščio cilindro formos objektas turi būti erdvėje, apibrėžtoje 2 000 mm priešais transporto priemonę esančia vertikaliąja plokštuma, 2 300 m priešais transporto priemonę esančia vertikaliąja plokštuma, 500 mm nuo transporto priemonės šono esančia vertikaliąja plokštuma (žr. 2 paveikslą).

1 paveikslas

2 paveikslas

5.2. V taškų padėtis

5.2.1. V taškų padėtis, atsižvelgiant į R tašką, nustatyta pagal trimačio koordinačių tinklelio XYZ koordinates ir nurodyta I ir IV lentelėse.

5.2.2. I lentelėje nurodytos pagrindinės koordinatės, kai projektinis sėdynės atlošo kampas yra 25°. Teigiama koordinačių kryptis nurodyta 4 priedo priedėlio 1 paveiksle.

I lentelė

V taškas	X	Y	Z
V_1	68 mm	– 5 mm	665 mm
V_2	68 mm	– 5 mm	589 mm

5.3. P taškų padėtis

5.3.1. P taškų padėtis, atsižvelgiant į R tašką, nustatyta pagal trimačio koordinačių tinklelio XYZ koordinates ir nurodyta II, III ir IV lentelėse.

5.3.1.1. II lentelėje nurodytos pagrindinės koordinatės, kai projektinis sėdynės atlošo polinkio kampas yra 25°. Teigiama koordinačių kryptis nurodyta 4 priedo priedėlio 1 paveiksle.

Pm taškas – tiesios linijos, jungiančios P_1, P_2, sankirtos su išilgine vertikaliąja plokštuma, kertančia R tašką, taškas.

II lentelė

P taškas	X	Y	Z
P_1	35 mm	– 20 mm	627 mm
P_2	63 mm	47 mm	627 mm
Pm	43,36 mm	0 mm	627 mm

5.3.1.2. III lentelėje pateikiamos kitos P_1 ir P_2 taškų koordinačių pataisos, kurias reikia atlikti, kai 2.16 punkte apibrėžtas horizontalaus sėdynės reguliavimo intervalas yra didesnis kaip 108 mm. Teigiama koordinačių kryptis nurodyta 4 priedo priedėlio 1 paveiksle.

III lentelė

Horizontalaus sėdynės reguliavimo intervalas	Δx
108–120 mm	– 13 mm
121–132 mm	– 22 mm
133–145 mm	– 32 mm
146–158 mm	– 42 mm
daugiau kaip 158 mm	– 48 mm

5.4. Pataisa, kai projektinis sėdynės atlošo kampas nėra 25°.

IV lentelėje pateikiamos kitos kiekvieno P ir V taško X ir Z koordinačių pataisos, kurias reikia atlikti, kai projektinis sėdynės atlošo kampas nėra 25°. Teigiama koordinačių kryptis nurodyta 4 priedo priedėlio 1 paveiksle.

IV lentelė

Sėdynės atlošo kampas (°)	Horizontalios koordinatės Δx	Vertikalios koordinatės Δz	Sėdynės atlošo kampas(°)	Horizontalios koordinatės Δx	Vertikalios koordinatės Δz
5	– 186 mm	28 mm	23	– 18 mm	5 mm
6	– 177 mm	27 mm	24	– 9 mm	3 mm
7	– 167 mm	27 mm	25	0 mm	0 mm
8	– 157 mm	27 mm	26	9 mm	– 3 mm
9	– 147 mm	26 mm	27	17 mm	– 5 mm
10	– 137 mm	25 mm	28	26 mm	– 8 mm
11	– 128 mm	24 mm	29	34 mm	– 11 mm
12	– 118 mm	23 mm	30	43 mm	– 14 mm
13	– 109 mm	22 mm	31	51 mm	– 18 mm
14	– 99 mm	21 mm	32	59 mm	– 21 mm
15	– 90 mm	20 mm	33	67 mm	– 24 mm

Sėdynės atlošo kampas (°)	Horizontalios koordinatės Δx	Vertikalios koordinatės Δz	Sėdynės atlošo kampas(°)	Horizontalios koordinatės Δx	Vertikalios koordinatės Δz
16	– 81 mm	18 mm	34	76 mm	– 28 mm
17	– 72 mm	17 mm	35	84 mm	– 32 mm
18	– 62 mm	15 mm	36	92 mm	– 35 mm
19	– 53 mm	13 mm	37	100 mm	– 39 mm
20	– 44 mm	11 mm	38	108 mm	– 43 mm
21	– 35 mm	9 mm	39	115 mm	– 48 mm
22	– 26 mm	7 mm	40	123 mm	– 52 mm

5.5. E taškų padėtis

5.5.1. E_1 ir E_2 taškai yra nutolę 104 mm nuo P_1.

E_2 taškas yra nutolęs 65 mm nuo E_1 (žr. 4 priedo priedėlio 4 paveikslą).

5.5.2. E_1 ir E_2 taškus jungianti tiesė apie P_1 tašką sukama tol, kol E_1 tašką su vairuotojo pusės A statramsčio išoriniu kraštu jungianti liestinė taps statmena E_1–E_2 tiesei (žr. 4 priedo priedėlio 3 paveikslą).

5.5.3. E_3 ir E_4 yra nutolę 104 mm nuo P_2 taško. E_3 taškas yra nutolęs 65 mm nuo E_4 (žr. 4 priedo priedėlio 4 paveikslą).

5.5.4. E_3 ir E_4 taškus jungianti tiesė apie P_2 tašką sukama tol, kol E_4 tašką su vairuotojo pusės A statramsčio išoriniu kraštu jungianti liestinė taps statmena E_3–E_4 tiesei (žr. 4 priedo priedėlio 3 paveikslą).

6. Bandymų tvarka

6.1. Vairuotojo regėjimo laukas

6.1.1. Pirminių transporto priemonės atskaitos žymenų ir trimačio koordinačių tinklelio matmenų santykis nustatomas 4 priede nurodyta tvarka.

6.1.2. V_1 ir V_2 taškų padėtis nustatoma atsižvelgiant į R tašką, kaip nurodyta pagal trimačio koordinačių tinklelio XYZ koordinates, ir tų taškų padėtis pateikta 5.2.2 punkto I lentelėje ir 5.4 punkto IV lentelėje. Tada pagal patikslintus V taškus, kaip nurodyta 5.1.1 punkte, nustatomi priekinio stiklo nulinės atskaitos taškai.

6.1.3. P taškų, R taško ir vairuotojo sėdynėje sėdinčio vairuotojo padėties centrinės linijos, kaip nurodyta pagal trimačio koordinačių tinklelio XYZ koordinates, santykis nustatomas pagal 5.3 punkto II ir III lenteles. Pataisa, kai projektinis sėdynės atlošo polinkio kampas nėra 25°, pateikta 5.4 punkto IV lentelėje.

6.1.4. Užstojama regėjimo kampo dalis (žr. 5.1.2 punktą) matuojama pasvirusiose plokštumose, kaip nurodyta 4 priedo priedėlio 2 paveiksle. P_1 ir P_2 taškų, kurie atitinkamai sujungti su E_1 ir E_2 bei E_3 ir E_4, santykis parodytas 4 priedo priedėlio 5 paveiksle.

6.1.4.1. E_1–E_2 tiesė nustatoma pagal 5.5.2 punktą. Vairuotojo pusėje A statramsčiu užstojama regėjimo kampo dalis matuojama, kaip nurodyta 5.1.2.1.1 punkte.

6.1.4.2. E_3–E_4 tiesė nustatoma pagal 5.5.4 punktą. Tuomet keleivio pusėje A statramsčiu užstojama regėjimo kampo dalis matuojama, kaip nurodyta 5.1.2.1.2 punkte.

6.1.5. Gamintojas gali matuoti užstojamą regėjimo kampo dalį transporto priemonėje arba brėžiniuose. Iškilus abejonėms, techninės tarnybos gali reikalauti atlikti transporto priemonės bandymus.

6.2.1 Jeigu vairaratis reguliuojamas, jis nustatomas įprastoje padėtyje, kurią yra nurodęs gamintojas, arba, jeigu nereguliuojamas, jis nustatomas vidurinėje padėtyje, atsižvelgiant į vairaračio reguliavimo diapazono (-ų) ribas.

6.2.2. Jeigu regėjimo lauko pagelbiklis reguliuojamas, jis nustatomas įprastoje padėtyje, kurią yra nurodęs gamintojas, arba, jeigu nereguliuojamas, jis nustatomas vidurinėje padėtyje, atsižvelgiant į jo reguliavimo diapazono ribas.

7. Transporto priemonės tipo pakeitimas ir patvirtinimo išplėtimas

7.1. Apie kiekvieną transporto priemonės tipo, apibrėžto 2.2 punkte, pakeitimą pranešama transporto priemonės tipą patvirtinusiai tipo patvirtinimo institucijai. Tuomet tipo patvirtinimo institucija gali:

7.1.1. nuspręsti, kad atlikti pakeitimai neturi neigiamos įtakos patvirtinimo suteikimo sąlygoms, ir suteikti patvirtinto tipo išplėtimą;

7.1.2. nuspręsti, kad atlikti pakeitimai turi įtakos patvirtinimo suteikimo sąlygoms ir todėl prieš suteikiant patvirtinto tipo išplėtimą būtina atlikti tolesnius bandymus ar papildomus patikrinimus.

7.2. Apie tipo patvirtinimą arba nepatvirtinimą, nurodant pakeitimus, šią taisyklę taikančioms Susitarimo šalims pranešama 4.3 punkte aprašyta tvarka.

7.3. Tipo patvirtinimo institucija praneša kitoms susitariančiosioms šalims apie patvirtinto tipo išplėtimą naudodama šios taisyklės 2 priede pateikto pavyzdžio pranešimo formą. Kiekvieno išplėtimo patvirtinimo atveju suteikiamas serijos numeris, vadinamas išplėtimo patvirtinimo numeriu.

8. Gamybos atitiktis

8.1. Gamybos atitikties procedūros turi atitikti Susitarimo (E/ECE/324-E/ECE/TRANS/505/Rev.2) 2 priede apibrėžtas bendrąsias nuostatas ir šiuos reikalavimus:

8.2. Pagal šią taisyklę patvirtinta transporto priemonė turi būti pagaminta taip, kad atitiktų tipą, patvirtintą pagal 5 dalyje nustatytus reikalavimus.

8.3. Tipą patvirtinusi tipo patvirtinimo institucija gali bet kuriuo metu patikrinti kiekvienoje gamybos įmonėje taikytinus atitikties kontrolės metodus. Paprastai tokios patikros atliekamos kartą per dvejus metus.

9. Sankcijos už gamybos neatitiktį

9.1. Pagal šią taisyklę suteiktas transporto priemonės tipo patvirtinimas gali būti panaikintas, jeigu nesilaikoma 8 punkte nustatytų reikalavimų.

9.2. Jeigu susitariančioji šalis panaikina savo anksčiau suteiktą patvirtinimą, ji apie tai kitoms šią taisyklę taikančioms susitariančiosioms šalims nedelsdama praneša nusiųsdama joms šios taisyklės 1 priede pateikto pavyzdžio pranešimo formą.

10. Visiškas gamybos nutraukimas

Visiškai nutraukęs pagal šią taisyklę patvirtinto tipo transporto priemonių gamybą, tipo patvirtinimo turėtojas apie tai informuoja tipą patvirtinusią instituciją, kuri savo ruožtu apie tai turi pranešti kitoms šią taisyklę taikančioms susitariančiosioms šalims naudodama šios taisyklės 1 priede pateikto pavyzdžio pranešimo formą.

11. Už patvirtinimo bandymus atsakingų techninių tarnybų ir tipo patvirtinimo institucijų pavadinimai bei adresai

Šią taisyklę taikančios Susitarimo šalys Jungtinių Tautų sekretoriatui praneša už patvirtinimo bandymus atsakingų techninių tarnybų ir tipo patvirtinimo institucijų, kurios tvirtina tipą ir kurioms turi būti siunčiami pranešimai apie patvirtintą tipą, patvirtinto tipo išplėtimą, tipo nepatvirtinimą ar patvirtinimo panaikinimą, pavadinimus ir adresus.

12. Pereinamojo laikotarpio nuostatos

12.1. Nuo oficialios 01 serijos pakeitimų įsigaliojimo datos nė viena šią taisyklę taikanti susitariančioji šalis negali atsisakyti patvirtinti tipo pagal šią taisyklę su pakeitimais, kurių serijos numeris yra 01.

12.2. Praėjus 24 mėnesiams nuo šios taisyklės 01 serijos pakeitimų įsigaliojimo, šią taisyklę taikančios susitariančiosios šalys tvirtina tipus, tik jeigu tvirtintinas transporto priemonių tipas atitinka šios taisyklės su 01 serijos pakeitimais reikalavimus.

12.3. Šią taisyklę taikančios susitariančiosios šalys negali atsisakyti suteikti pagal pradinę šios taisyklės redakciją jau patvirtintų tipų išplėtimo.

12.4. Net įsigaliojus šios taisyklės 01 serijos pakeitimams, pagal pradinę šios taisyklės redakciją suteikti transporto priemonių tipo patvirtinamai lieka galioti. Šią taisyklę taikančios susitariančiosios šalys juos toliau pripažįsta.

12.5. Nepaisant pirmiau nurodytų pereinamojo laikotarpio nuostatų, susitariančiosios šalys, šią taisyklę pradėjusios taikyti po 01 serijos pakeitimų įsigaliojimo datos, neprivalo pripažinti pagal pradinę šios taisyklės redakciją suteiktų patvirtinimų.

12.6. Nuo oficialios 02 serijos pakeitimų įsigaliojimo datos nė viena šią taisyklę taikanti susitariančioji šalis negali atsisakyti patvirtinti tipų arba jų pripažinti pagal šią taisyklę su 02 serijos pakeitimais.

12.7. Nuo 2023 m. rugsėjo 1 d. šią taisyklę taikančios susitariančiosios šalys neprivalo pripažinti pagal ankstesnės serijos pakeitimus pirmą kartą po 2023 m. rugsėjo 1 d. patvirtintų tipų.

12.8. Iki 2024 m. rugsėjo 1 d. šią taisyklę taikančios susitariančiosios šalys pripažįsta pagal ankstesnės serijos pakeitimus pirmą kartą iki 2023 m. rugsėjo 1 d. patvirtintus tipus.

12.9. Nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. šią taisyklę taikančios susitariančiosios šalys neprivalo pripažinti pagal šią taisyklę su ankstesnės serijos pakeitimais patvirtintų tipų.

12.10. Nepaisant pirmiau nurodytų pereinamojo laikotarpio nuostatų, susitariančiosios šalys, šią taisyklę pradedančios taikyti po naujausių pakeitimų serijos įsigaliojimo datos, neprivalo pripažinti pagal šią taisyklę su bet kurios ankstesnės serijos pakeitimais patvirtintų tipų.

12.11. Nepaisant 12.4 punkto, šią taisyklę taikančios susitariančiosios šalys ir toliau pripažįsta pagal šios taisyklės ankstesnės serijos pakeitimus patvirtintus transporto priemonių / transporto priemonių sistemų, kurioms neturi įtakos 02 serijos pakeitimai, tipus.

12.12. Nuo oficialios 03 serijos pakeitimų įsigaliojimo datos nė viena šią taisyklę taikanti susitariančioji šalis negali atsisakyti patvirtinti tipų arba jų pripažinti pagal šią taisyklę su 03 serijos pakeitimais.

12.13. Nuo 2026 m. rugsėjo 1 d. šią taisyklę taikančios susitariančiosios šalys neprivalo pripažinti pagal ankstesnės serijos pakeitimus pirmą kartą po 2026 m. rugsėjo 1 d. patvirtintų tipų.

12.14. Iki 2030 m. rugsėjo 1 d. šią taisyklę taikančios susitariančiosios šalys pripažįsta pagal ankstesnės serijos pakeitimus pirmą kartą iki 2026 m. rugsėjo 1 d. patvirtintus tipus.

12.15. Nuo 2030 m. rugsėjo 1 d. šią taisyklę taikančios susitariančiosios šalys neprivalo pripažinti pagal šią taisyklę su ankstesnės serijos pakeitimais patvirtintų tipų.

12.16. Nepaisant 12.13 ir 12.15 punktų, šią taisyklę taikančios susitariančiosios šalys ir toliau pripažįsta pagal šios taisyklės ankstesnės serijos pakeitimus patvirtintus transporto priemonių tipus, kuriems neturi įtakos 03 serijos pakeitimai (t. y. transporto priemonių, kuriose nėra pagalbinės regėjimo lauko įrangos, tipus).

12.17. Šią taisyklę taikančios susitariančiosios šalys gali suteikti tipo patvirtinimus pagal šią taisyklę su bet kurios ankstesnės serijos pakeitimais.

12.18. Šią taisyklę taikančios susitariančiosios šalys ir toliau išplečia pagal šią taisyklę su ankstesnės serijos pakeitimais jau patvirtintus tipus.

1 PRIEDAS

Pranešimas

(Didžiausias formatas: A4 (210 × 297 mm))

Parengė: Institucijos pavadinimas:
……
……
……

Dėl transporto priemonės ([2]): tipo patvirtinimo,

patvirtinto tipo išplėtimo,

tipo nepatvirtinimo,

patvirtinimo panaikinimo,

visiško gamybos nutraukimo,

atsižvelgiant į vairuotojo priekinio regėjimo lauką pagal Taisyklę Nr. 125

Patvirtinimo Nr. …… Išplėtimo Nr. ……

1. Prekės ženklas: ……
2. Tipas ir prekybinis pavadinimas (-ai) ……
3. Gamintojo pavadinimas ir adresas: ……
4. Gamintojo atstovo, jei toks yra, pavadinimas ir adresas: ……

   ……
5. Trumpas transporto priemonės aprašymas: ……
6. Duomenys, kad būtų galima identifikuoti vairuotojui nustatytos sėdimosios vietos R atskaitos tašką, atsižvelgiant į pirminius atskaitos žymenis: ……
7. Identifikacija, pirminių atskaitos žymenų vieta ir santykinės padėtys: ……
8. Transporto priemonė pateikta patvirtinti: ……
9. Patvirtinimo bandymus atliekanti techninė tarnyba: ……
10. Nurodytos tarnybos ataskaitos parengimo data: ……
11. Nurodytos tarnybos parengtos ataskaitos numeris: ……
12. Patvirtinimas, atsižvelgiant į vairuotojo regėjimo lauką, suteiktas / nesuteiktas[2]:
13. Vieta: ……
14. Data: ……
15. Parašas: ……

([1]) Tipą patvirtinusios / tipo nepatvirtinusios / tipo patvirtinimą panaikinusios (žr. šios taisyklės nuostatas dėl patvirtinimo) šalies skiriamasis numeris.

([2]) Išbraukti, kas netinka.

16. Prie šio pranešimo pridedami šie dokumentai, ant jų nurodomas pirmiau minėtas patvirtinimo numeris:

…… brėžiniai pagal mastelį

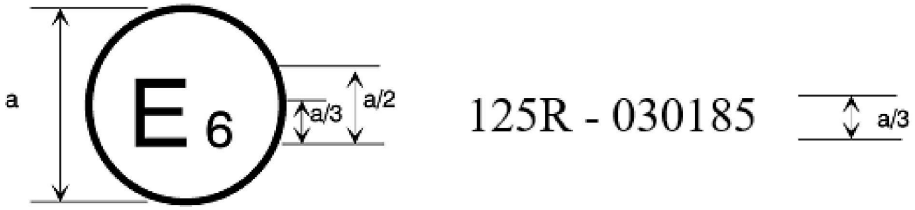
…… keleivių salono nuotraukos arba erdvinis jo vaizdas

17. Pastabos: ……

2 PRIEDAS

Patvirtinimo žymenų išdėstymas

(žr. šios taisyklės 4.4–4.4.2 punktus)

a ≥ 8 mm

Pavaizduotas prie transporto priemonės pritvirtintas patvirtinimo žymuo rodo, kad konkretus transporto priemonės tipas dėl vairuotojo priekinio regėjimo lauko buvo patvirtintas Belgijoje (E 6) pagal JT taisyklę Nr. 125. Pirmi du patvirtinimo numerio skaitmenys rodo, kad patvirtinimas buvo suteiktas pagal JT taisyklės Nr. 125 su 03 serijos pakeitimais reikalavimus.

3 PRIEDAS

Motorinių transporto priemonių sėdimųjų vietų H taško ir tikrojo liemens kampo nustatymo procedūra ([1])

1 priedėlis. Erdvinio įrenginio H taškui nustatyti aprašymas (3-D H įrenginys)[1]

2 priedėlis. Trimatė atskaitos sistema[1]

3 priedėlis. Sėdimųjų vietų atskaitos duomenys[1]

([1]) Ši procedūra yra aprašyta Bendrojo nutarimo Nr. 1 (M.R.1) (dokumentas ECE/TRANS/WP.29/1101/Amend.5) 6 priedėlyje; žr. https://unece.org/transport/vehicle-regulations/wp29/resolutions.

4 PRIEDAS

Pirminių transporto priemonės atskaitos žymenų ir trimačio koordinačių tinklelio matmenų santykių nustatymo metodas

1. Trimačio koordinačių tinklelio ir pirminių transporto priemonės atskaitos žymenų santykis

Siekiant patikrinti konkrečius transporto priemonės, pateiktos patvirtinti pagal šią taisyklę, matmenis arba matmenis toje transporto priemonėje, turi būti tiksliai nustatytas šios taisyklės 2.3 punkte apibrėžto trimačių koordinačių tinklelio, kuris nustatytas pradiniame transporto priemonės projektavimo etape, ir pirminių šios taisyklės 2.4 punkte apibrėžtų atskaitos žymenų santykis tam, kad konkrečius transporto priemonės gamintojo pateiktų brėžinių taškus būtų galima identifikuoti pagal tuos brėžinius pagamintoje faktinėje transporto priemonėje.

2. Koordinačių tinklelio ir atskaitos žymenų santykio nustatymo metodas

Šiuo tikslu parengiama ant žemės paviršiaus esanti atskaitos plokštuma, kuri pažymima X–X ir Y–Y matavimo sistemomis. Pagal šio priedo priedėlio 6 paveikslą ant žemės paviršiaus įrengta atskaitos plokštuma – kietas, plokščias, lygus paviršius, ant kurio stovi transporto priemonė ir prie kurio stipriai pritvirtintos dvi matavimo skalės; sugraduotos milimetrais: X–X skalė ne trumpesnė kaip aštuoni metrai, o Y–Y – ne trumpesnė kaip keturi metrai. Abi skalės, kaip parodyta šio priedo priedėlio 6 paveiksle, tarpusavyje sujungiamos stačiu kampu. Tų skalių susikirtimo taškas – nulinis atskaitos taškas.

3. Atskaitos plokštumos patikra

Siekiant, kad būtų atsižvelgta į mažus atskaitos plokštumos arba bandymo ploto lygio pokyčius, būtina išmatuoti išilgai X ir Y skalių 250 mm intervalais to lygio nuokrypius nuo nulinio atskaitos taško ir užregistruoti gautus rodmenis tam, kad tikrinant transporto priemonę būtų galima atlikti pataisas.

4. Transporto priemonės padėtis

Siekiant, kad būtų numatyti nedideli pakabos aukščio pokyčiai ir kt., būtina turėti priemones, kuriomis, prieš atliekant kitus matavimus, atskaitos žymenis būtų galima nustatyti tiksliose koordinačių vietose, atsižvelgiant į numatytąją projektinę transporto priemonės padėtį. Be to, turi būti įmanoma šiek tiek pareguliuoti šoninę ir (arba) išilginę transporto priemonės padėtį, kad ją būtų galima teisingai nukreipti, atsižvelgiant į koordinačių tinklelį.

5. Rezultatai

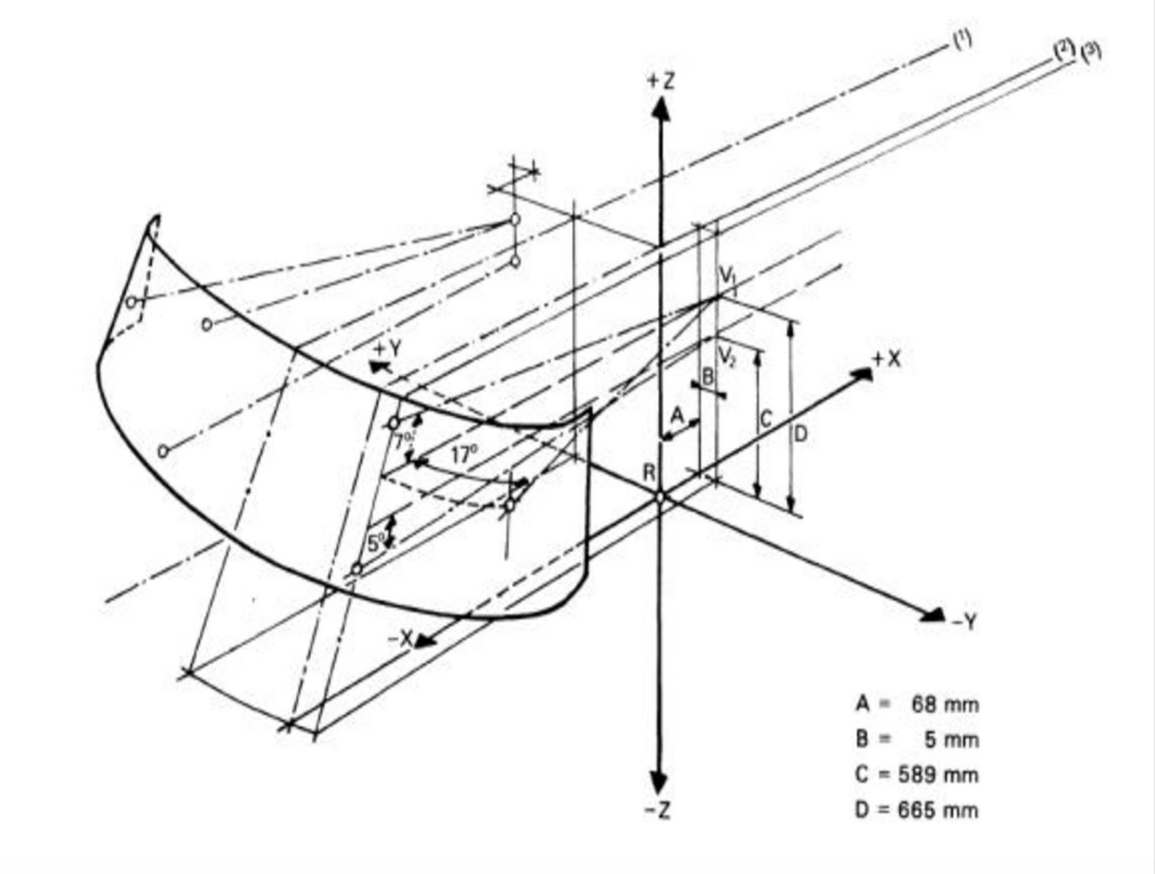
Transporto priemonę teisingai pastačius, atsižvelgiant į koordinačių tinklelį ir numatytąją jos projektinę padėtį, galima lengvai nustatyti priekinio matomumo reikalavimams įvertinti būtinų taškų padėtį.

Apibrėžiant tuos reikalavimus, galima taikyti bandymo metodus, kuriuos atliekant pasitelkiami teodolitai, šviesos šaltinių arba šešėlių įtaisai, arba kiti metodai, jeigu įrodoma, kad juos taikant gaunami lygiaverčiai rezultatai.

4 priedas. Priedėlis

1 paveikslas

V taškų nustatymas

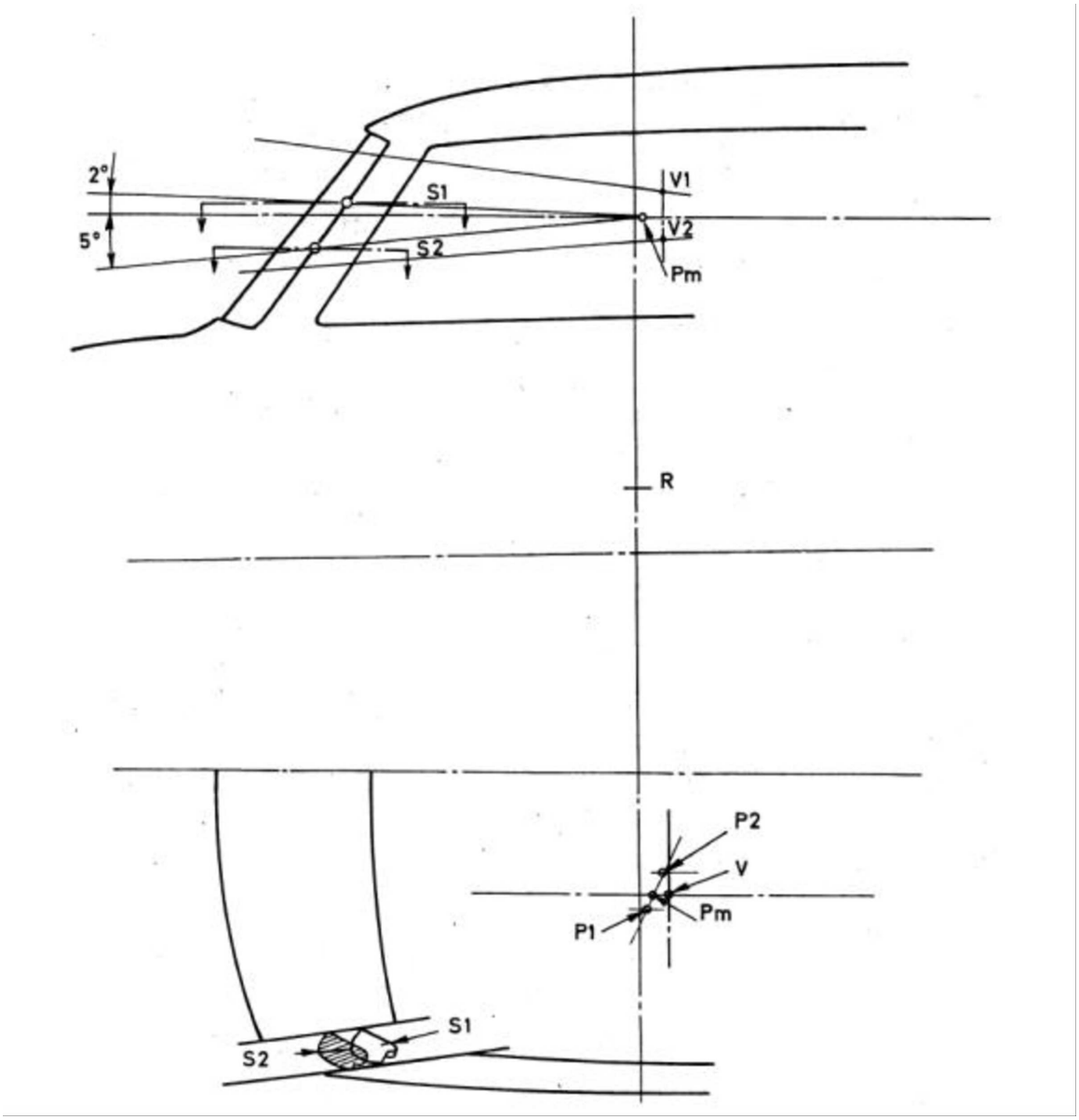
(1) Per vidurinę išilginę transporto priemonės plokštumą nubrėžta linija.

(2) Per vertikaliąją plokštumą, kertančią R tašką, nubrėžta linija.

(3) Per vertikaliąją plokštumą, kertančią V_1 ir V_2 taškus, nubrėžta linija.

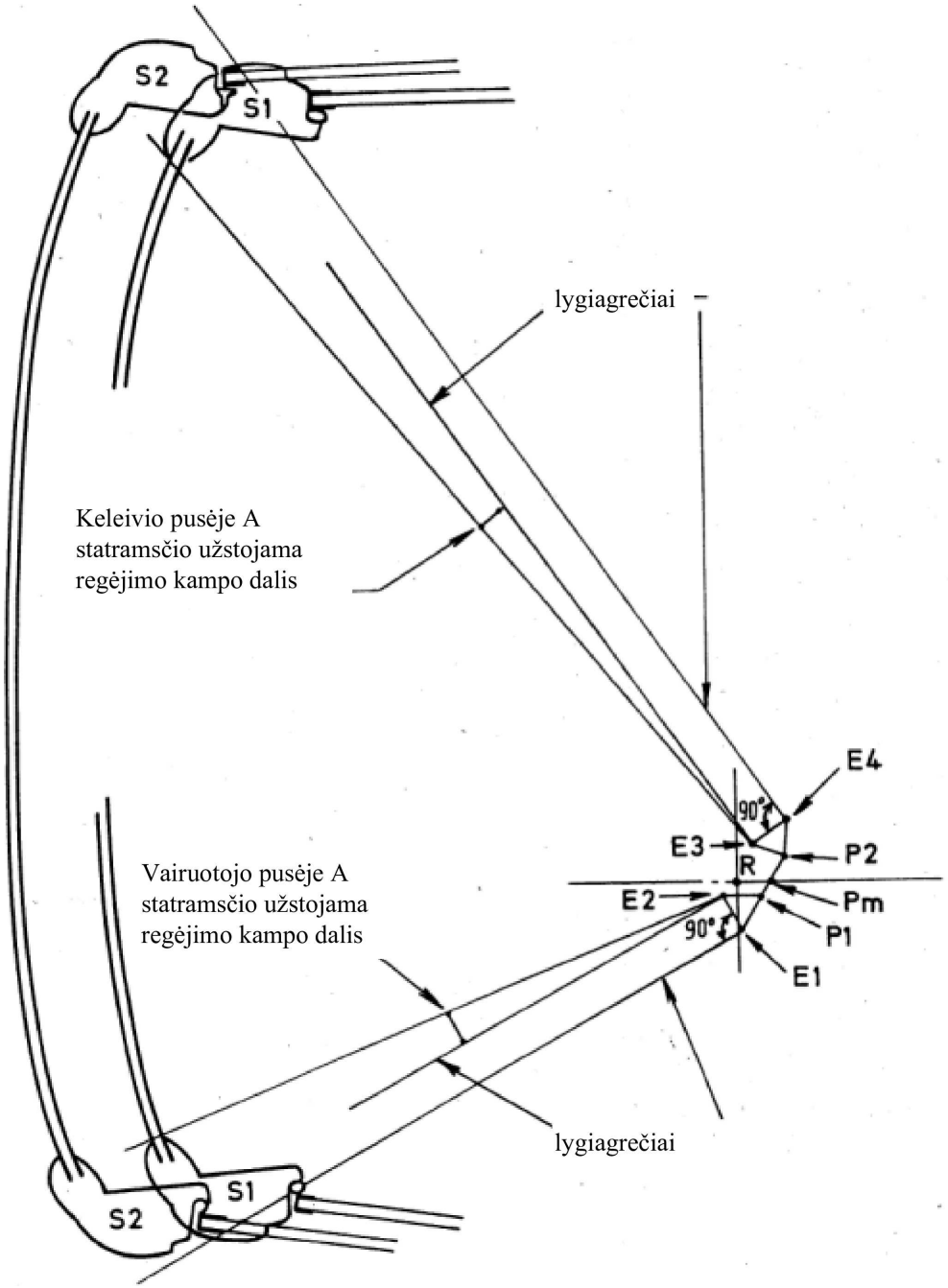
2 paveikslas

A šoninių statramsčių stebėjimo taškai

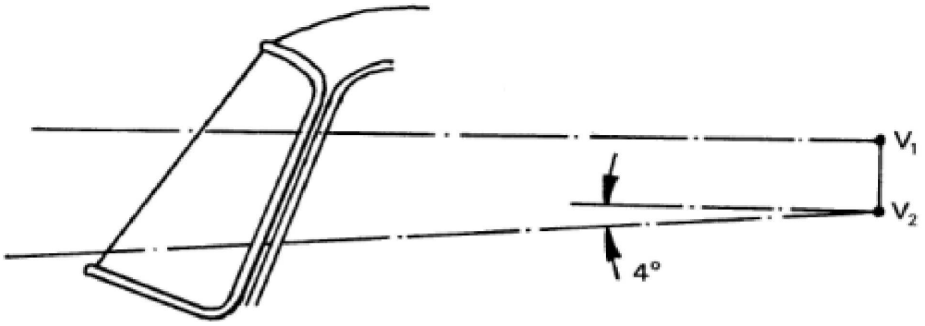
3 paveikslas

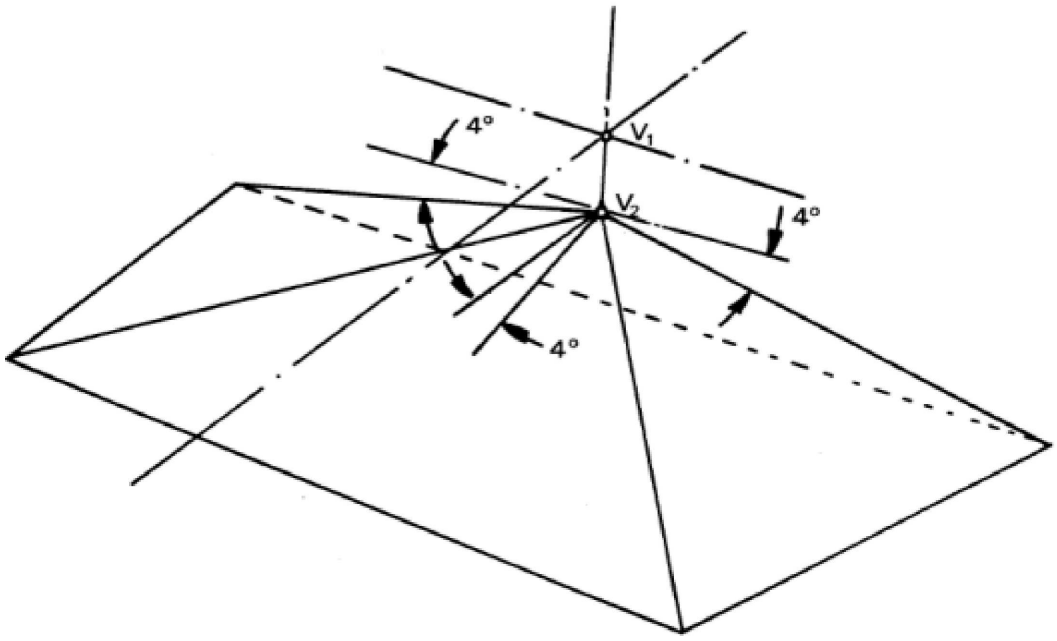
Užstojamos regėjimo kampo dalys

4 paveikslas

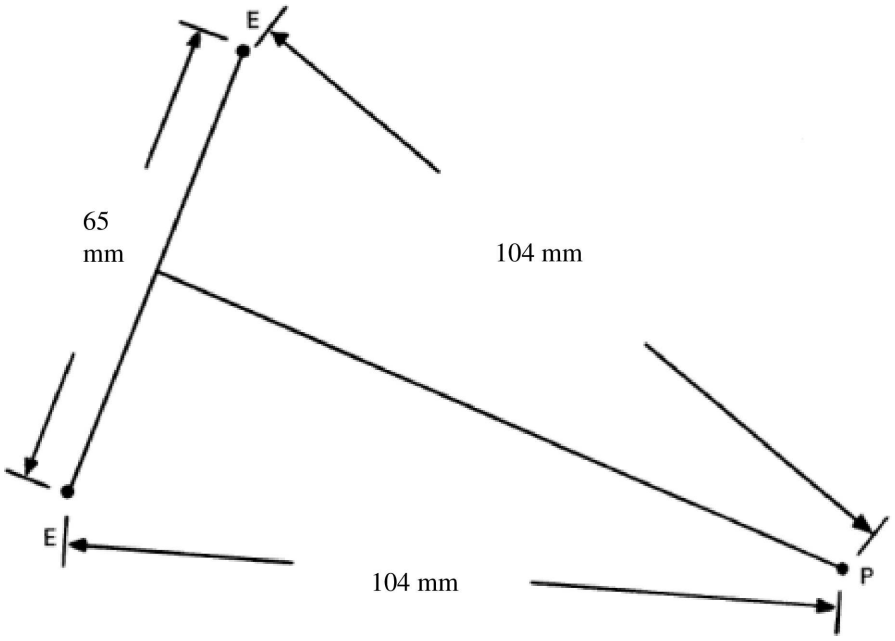
Priekiniame tiesioginiame 180° vairuotojo regėjimo lauke esančių kliūčių vertinimas

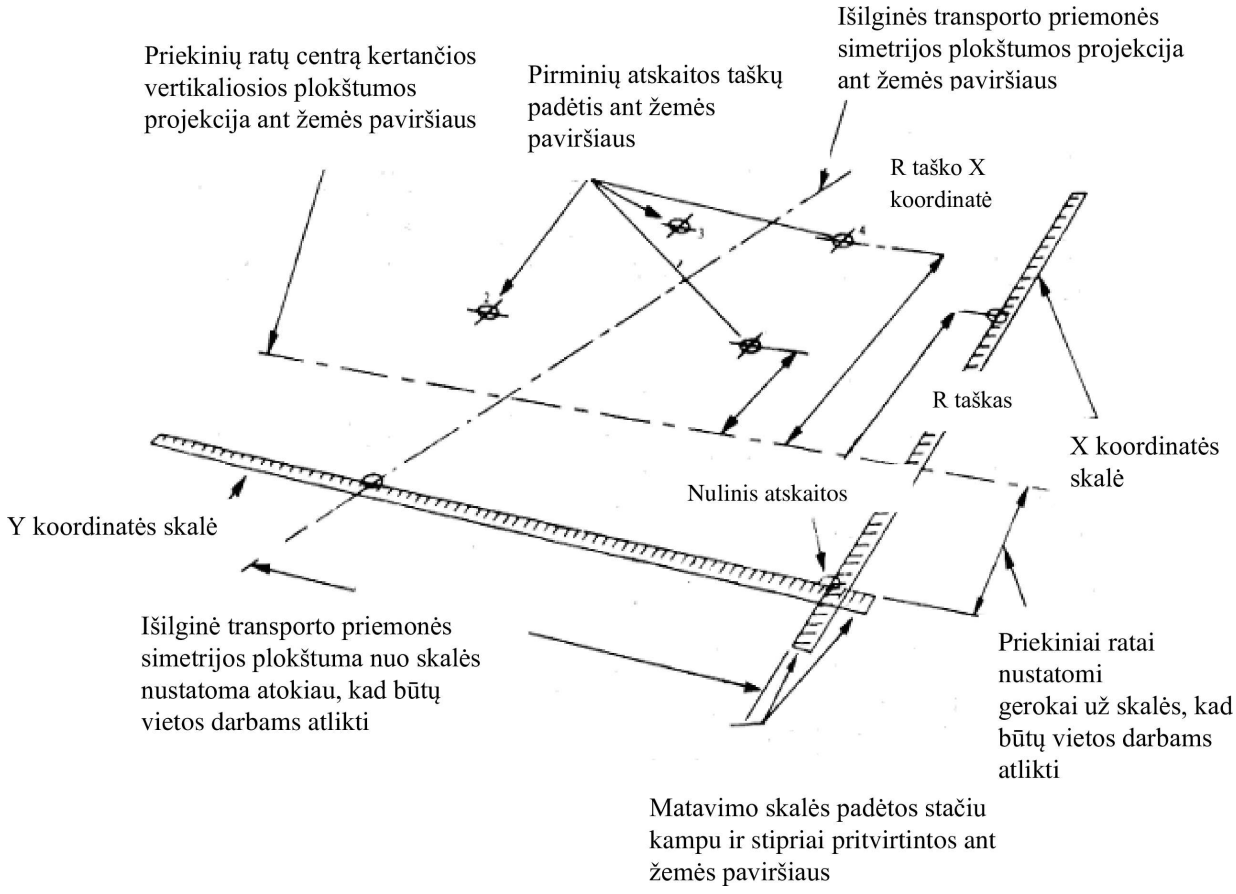
5 paveikslas

Brėžinys pagal mastelį, kuriame nurodyta santykinė E ir P taškų padėtis

6 paveikslas

Nulinis atskaitos taškas

7 paveikslas

S ploto apibrėžtis

(šios taisyklės 5.1.3.2 punktas)

